

**ЯКІСТЬ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ
ЯК ГОЛОВНИЙ ЧИННИК УСПІШНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
В СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ**

Г.В. Строкович

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця,
annastrokovych@gmail.com

В умовах обраного курсу на інтеграцію в європейське співтовариство обов'язковою умовою успішності цього процесу для вітчизняних суб'єктів господарювання є відповідність їх діяльності світовим стандартам з якості, що сприяють покращенню конкурентоспроможності, підвищенню лояльності споживачів та зацікавленості постачальників у довготривалому співробітництві. Особливої актуальності при цьому набувають питання управління логістичними бізнес-процесами підприємства, як основи забезпечення певного рівня якості їх здійснення.

Численні науковці розглядають категорію «якість» з багатьох позицій. Найбільш важливим, фактично базовим, для сучасного періоду розвитку економіки України є визначення соціально-економічної якості, яка характеризується знаходженням найефективнішого способу задоволення потреб суспільства [3, 5, 6] та економічної якості, що сприяє зниженню витрат функціонування підприємства [7, 8]. Перспективним напрямком трансформації сутності категорії якість для вітчизняних підприємств є досягнення виключно соціальної якості, що сприятиме зростанню соціальної відповідальності бізнесу, підтримці та розповсюдженню концепції екологізації економіки, яка забезпечує збереження та досягнення рівноваги з навколишнім середовищем [1, 2]. Значна кількість наукових праць присвячена проблемам управління логістичними бізнес-процесами: С. В. Знахур [11], Л. М. Малярець [10], Г. Л. Матвієнко-Біляєва [10], С. В. Мінухін [11], В. С. Пономаренко [11] та інших. Проблема саме якості управління логістичними бізнес-процесами не знайшла достатнього висвітлення та розглядається лише такими вченими, як: В.В. Гришко [4], Н. В. Короленко [6], В.В. Ржепішевська [6].

Аналіз вказаних наукових праць свідчить про доцільність врахування актуальних особливостей зовнішнього та внутрішнього середовищ й на основі цього вдосконалення процесу управління логістичними бізнес-процесами, що обумовлює доцільність дослідження.

Сприяє необхідності підвищення якості управління логістичними бізнес-процесами й значне подорожчання паливно-енергетичних ресурсів, яке суттєво підвищує витрати підприємств. Крім того, в умовах високої насиченості ринку товарами для зміцнення конкурентоздатності підприємств, підвищення їх якості товарів необхідним представляється покращення якості ресурсів, що використовуються в процесі виробництва та оптимізація матеріалопотоку.

Скорочення часу виконання логістичних бізнес-процесів також сприяє покращенню якості управління ними. Якість управління логістичними бізнес-процесами безпосередньо залежить від рівня кваліфікації менеджерів та виконавців. Також важливим чинником є якість взаємодії з покупцями, що характеризується своєчасністю здійснення поставок та подальшою підтримкою покупців.

Тому, важливого значення в процесі здійснення управління логістичними бізнес-процесами має відповідність його діючим стандартам. Особливо це стосується підприємств, які мають намір виходити на зовнішні ринки. Згідно стандарту ISO оцінку стандартних впливів слід проводити за такими етапами:

1. Розуміння цінностей ланцюга, зокрема уточнення меж галузі, аналіз ланцюжка створення вартості підприємства, визначення його найбільш важливих бізнес-функцій;

2. Визначення впливу стандартів, а саме визначення впливу стандартів на основні бізнес-функції та діяльність підприємства, що пов'язана з цими функціями, вибір відповідних показників для визначення основних видів впливу стандартів;

3. Аналіз факторів вартості для фокусування оцінки на найбільш значущих впливах стандартів та визначення ключових операційних показників підприємства, які можуть бути використані для кількісної оцінки впливу стандартів і трансформації їх у фінансові показники;

4. Оцінка і розрахунок результатів підприємства, зокрема здійснення кількісної оцінки найбільш значущих впливів стандартів, розрахунок фінансового впливу на ЕВІТ для кожного стандартного впливу, консолідація результатів шляхом агрегування всіх впливів для підприємства [12].

На думку М. Портера ланцюжок вартості підприємства використовується в якості моделі для опису та категоризації його діяльності та локалізації впливу стандартів. Модель може бути адаптована з урахуванням специфіки організації [12]. Ця модель сприятиме ідентифікації, структуризації та оптимізації всіх бізнес-процесів підприємства, особливо логістичних, які забезпечують безперебійність його функціонування.

Отже, узагальнюючи різноманітні підходи, доцільно визначити якість управління логістичними бізнес-процесами, як цілісну інтегральну категорію, що враховує особливості впливу зовнішнього та внутрішнього середовищ на логістичні бізнес-процеси при здійсненні певних управлінських заходів, що має внутрішню й зовнішню визначеність та характеризується кількісними (час, швидкість, пропускна здатність, обсяг поставки та ін.) та якісними (лояльність споживача, лояльність постачальника та ін.) показниками. Подальшими напрямками дослідження є розробка методичного підходу до оцінювання якості управління логістичними бізнес-процесами.

Література:

1. Беляєва Г. Є. Особливості моделювання та управління еколого-економічним потенціалом промислових підприємств (на прикладі вугледобувної галузі) [Електронний ресурс] / Г. Є. Беляєва – Режим доступу : ea.donntu.edu.ua:8080/.../Беляєва%...
2. Бикова В. Г. Система управління еколого-економічним потенціалом підприємства / В. Г. Бикова, М. М. Дерев'яно // Вісник Запорізького національного університету. – 2012. – № 1 (13). – С. 5 – 15.
3. Биктимиров Р. Л. Управление качеством и персоналом на промышленных предприятиях / Р. Л. Биктимиров, В. А. Горохов [и др.]. – М. : Глобус, 2004. – 252 с.
4. Гришко В. В. Інноваційний характер управління якістю в логістичних системах / В.В. Гришко, В.В. Ржепішевська / Economics and management of enterprises. – 2016. – № I (61). – С. 103-112.
5. Джордж С. Всеобщее управление качеством : стратегии и технологии, применяемые сегодня в самых успешных компаниях / С. Джордж, А. Ваймерских. – СПб. : Виктория плюс, 2002. – 256 с.
6. Исикава К. Японские методы управления качеством / К. Исикава. – М. : Экономика, 1988. – 215 с.
7. Ковалев А. И. Состояние проблемы оценивания качества функционирования предприятий [Електроний ресурс] / А. И. Ковалев. – Режим доступа : http://www.metrology.kharkov.ua/fileadmin/user_upload/data_gc/conference/M2012/pages/99.pdf.
8. Кондо Й. Управление качеством в масштабах компании / Й. Кондо ; пер. с англ. – Н. Новгород : Приоритет, 2002. – 220 с.
9. Короленко Н.В. Управління якістю логістичних процесів на підприємствах: інтегральна парадигма / Н. В. Короленко / Ефективна економіка. – 2013. — №11. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2494>
10. Малярець Л. М. Формалізація задач контролінгу логістичної діяльності підприємства. Монографія / Л. М. Малярець, Г. Л. Матвієнко-Біляєва. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. – 227 с.
11. Пономаренко В. С. Теорія та практика моделювання бізнес-процесів: монографія / В. С. Пономаренко, С. В. Мінухін, С. В. Знахур. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 244 с.
12. ISO-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://isotc.iso.org/livelink/livelink/fetch/15851295/TB_01_-_Overview_of_the_ISO_Methodology.pdf?nodeid=16187540&vernum=2